

A photograph of two women in a room. The woman on the left, with blonde hair and wearing a brown sweater, is pointing at a display board. The woman on the right, with blonde hair and glasses, is smiling and looking at the board. The display board is covered with children's drawings and papers. Some of the drawings show a yellow monster and a red monster. The text 'Jaarbeeld 2024 Research & Development' is overlaid on the left side of the image.

Jaarbeeld 2024 Research & Development

onderzoek@pluryn.nl



Sterker in de samenleving



Ingrid ten Berge | Directeur Kwaliteit & Kennis

Voorwoord

Bij Pluryn zetten wij ons in om kinderen, jongeren en volwassenen in de jeugdhulp en gehandicaptenzorg een goed en volwaardig leven te laten leiden. Deze kwetsbare doelgroep vraagt een hoog niveau aan vakmanschap en kwaliteit van zorg. Onze cliënten hebben veelal complexe zorgvragen en daarmee behoefte aan specialistische en persoonsgerichte begeleiding, ondersteuning en behandeling. Cliënten en naasten mogen verwachten dat onze medewerkers weten en doen wat werkt, en leren van doen. Het team Research & Development, onderdeel van de afdeling Kwaliteit & Kennis, ondersteunt dit door actuele kennis uit wetenschap, praktijk en ervaring samen te brengen en toepasbaar te maken voor de praktijk.

Kennis- en onderzoeksvragen worden altijd ingegeven door vragen uit de praktijk en landelijke ontwikkelingen in het veld en de wetenschap. De vragen worden gestuurd door de strategische koers en de onderzoeksagenda van Pluryn. Onze focus ligt op toegepast wetenschappelijk onderzoek.

Onderzoek doen we samen met praktijkprofessionals, cliënten en naasten, zodat de kennis en inzichten die we opdoen daadwerkelijk bruikbaar en toepasbaar zijn in de dagelijkse praktijk. Daarnaast werken we samen met academische werkplaatsen, universiteiten en hogescholen, kennisinstituten, partnerorganisaties en brancheverenigingen. We hopen dat het jaarbeeld inspireert om 'weten en doen wat werkt' in de praktijk te brengen!

Onderzoeksagenda

Het afgelopen jaar hebben we onze onderzoeksagenda herzien. Pluryn ontwikkelt zich de komende jaren verder als aanbieder van hoog specialistische zorg aan cliënten met meervoudige en complexe zorg- en ondersteuningsvragen. Persoonsgerichte zorg is de inhoudelijke basis van onze zorg. Pluryn werkt zo veel mogelijk op basis van wetenschappelijke inzichten. Onderzoek stimuleert de gekozen inhoudelijke ontwikkeling van Pluryn en draagt bij aan het ontwikkelen, bundelen en verspreiden van kennis en het onderbouwen van de kwaliteit en effectiviteit van zorg. Hierbij maken we gebruik van wetenschappelijke kennis, praktijkkennis en ervaringskennis. Samen zorgen we er voor dat de zorg voor cliënten zo optimaal mogelijk is.

Op basis van de uitgangspunten van persoonsgerichte zorg en vanwege de complexiteit en dynamiek van de problematiek bij onze cliëntgroepen, focussen we ons in ons onderzoek niet alleen op groepen, maar ook op de individuele cliënt. We beogen complex gedrag (over tijd) beter te begrijpen en in de context te bestuderen. Hierbij maken we - naast kwantitatieve

onderzoeksmethoden - gebruik van single case experimenteel onderzoek en innovatieve methoden van persoonsgericht meten. Ook maken we gebruik van kwalitatief onderzoek of een combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek (mixed method designs). Onderzoek kan kortdurend zijn om vragen vanuit de praktijk snel te kunnen beantwoorden, zoals de beschrijving van cliëntgroepen, prevalentieonderzoek en literatuurstudie. Daarnaast richten we ons ook op langer durend onderzoek, zoals het ontwikkelen en onderzoeken van effectiviteit van methodieken en interventies.

Pluryn wil specifiek aandacht besteden aan onderzoeksthema's waar we samen het verschil kunnen maken voor mensen met een complexe zorg- en ondersteuningsvraag én voor onze medewerkers. We ontwikkelen verder waar we goed in zijn en we sluiten aan bij wat er binnen en buiten Pluryn van ons gevraagd wordt. De komende jaren richt ons onderzoek zich op de volgende drie kernprioriteiten:

Onze kernprioriteiten

1

Kwaliteit en effectiviteit van zorg

Binnen deze onderzoekslijn ligt de focus op het beschrijven van onze clientgroepen, het (wetenschappelijk) onderbouwen en evalueren van het methodisch handelen. In ons onderzoek richten we ons ook op onze medewerkers. De intensieve zorg en ondersteuning van cliënten vraagt veel van de belastbaarheid en veerkracht van medewerkers. Daarom is onderzoek nodig naar welzijn en vitaliteit van medewerkers; hoe houden we onze medewerkers gezond? Voorbeelden van onderzoeken binnen deze pijler zijn onderzoeken naar interventies als Take it Personal+ en SMAART.

2

Innovatie en transformatie van zorg

Innovatie draagt bij aan het efficiënter en effectiever inrichten van de zorg om de zorg en ondersteuning aan cliënten en medewerkers te verbeteren. We focussen ons op ontwikkeling en effectiviteit van zorginhoudelijke innovaties zoals bijvoorbeeld kleinschalig verblijf, het optimaal benutten van het ervaringsperspectief, het verbeteren van signaleringsplannen en vermindering van de toepassing van drang en dwang. Ook is er aandacht voor de toepassing van technologische innovaties. Voorbeelden van onderzoeken zijn onderzoek naar de ontwikkeling naar kleinschalig werken en het gebruik van draagbare technologie in de zorg.

3

Stimuleren van de lerende en reflecterende praktijk

Deze onderzoekslijn is gericht op het versterken van Pluryn in haar verdere ontwikkeling naar een lerende organisatie. Met behulp van kwaliteitsmonitoring en datagestuurd leren ondersteunen we de lerende en reflecterende praktijk. Vragen hierbij zijn: hoe laten we kwaliteitsmonitoring optimaal aansluiten bij de praktijk, hoe komen we tot een gezamenlijke leerstructuur, hoe benutten we data en kennis optimaal in het verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van zorg, en welke randvoorwaarden zijn hiervoor nodig? Voorbeelden binnen deze pijler zijn het datagestuurd leren en betekenisvol meten.



Interview met Lotte over haar promotieonderzoek Take It Personal!+

Door Hans Wouters

Wat is je functie bij Pluryn?

Het afgelopen jaar heb ik mijn promotieonderzoek naar Take it Personal!+ afgerond. Ik ben psycholoog in opleiding tot GZ-psycholoog bij de Pluryn locatie 'Wonen en Werken in de Wijk' (WWW). Daarnaast ben ik nu verbonden als onderzoeker aan de afdeling Kwaliteit en Kennis. In de rubriek 'Deskundig team' van deze jaarflits stel ik mezelf verder voor.

Waar ging je promotieonderzoek over en waarom ben je dat gaan doen?

Mijn promotieonderzoek ging over de behandeling van problematisch middelengebruik (alcohol – en/of drugsverslaving) bij mensen met een licht verstandelijke beperking. Ik ben dat gaan doen, omdat vanuit de praktijk duidelijke signalen kwamen dat problematisch

middelengebruik een veel voorkomend probleem is bij mensen met een licht verstandelijke beperking. Ook is er nog weinig onderzoek gedaan naar en was het behandelaanbod beperkt voor problematisch middelengebruik bij mensen met een licht verstandelijke beperking. Dit komt, omdat ze vaak worden uitgesloten van onderzoek. Bij Pluryn, probeerden we aanvankelijk cliënten door te verwijzen naar de verslavingszorg. Echter, de geboden zorg bleek niet altijd zo goed aan te sluiten bij onze cliënten. Vaak lag de drempel te hoog. Bijvoorbeeld op maandagochtend om 9.00 uur op afspraak verschijnen, kan namelijk al lastig zijn. Het was daarom belangrijk om bij Pluryn eigen behandelaanbod te ontwikkelen dat beter is afgestemd op onze cliënten. We hebben daarom de behandeling Take it Personal!+ ontwikkeld en

Cliënten vinden Take it Personal!+ bruikbaar en helpend bij het verminderen van hun middelengebruik.

onderzocht. Take it Personal!+ is gebaseerd op motiverende gespreksvoering, cognitieve gedragstherapie en gepersonaliseerd op basis van vier persoonlijkheidsprofielen. Motiverende gespreksvoering is een cliëntgerichte benadering gericht op het versterken van de motivatie en inzet van cliënten om probleemgedrag te veranderen. In mijn proefschrift hebben we ook onderzocht hoe mensen met een licht verstandelijke beperking reageren op motiverende gespreksvoering tijdens Take it Personal!+. Met Take it Personal!+ kunnen we zelf behandeling bieden. Maar soms is verwijzing naar verslavingszorg alsnog nodig. Bijvoorbeeld als er sprake is van risicovolle ontwenningsschijnselen (zoals bij verslaving aan de harddrug GHB). Ik voerde het promotieonderzoek uit bij de Radboud Universiteit Nijmegen. Mijn begeleiders waren prof. dr. Evelien Poelen, prof. dr. Roy Otten en prof. dr. Robert Didden.

Hoe heb je je promotieonderzoek uitgevoerd?

We hebben zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek gedaan naar Take it Personal!+. Bij kwantitatief onderzoek moet je denken aan hoe vaak iets voorkomt en hoeveelheden.

Bijvoorbeeld de afname van de ernst van de klachten wordt uitgedrukt in een getal. Er wordt dan onderzocht of er een afname is van de ernst van klachten. Als kwantitatief onderzoek hebben wij gekozen voor een zogenoemde ‘multiple baseline studie’. We hebben daarin gekeken naar het effect van Take it Personal!+ op dagelijks problematisch middelengebruik. In een ‘multiple baseline studie’ wordt een periode waarin niet behandeld wordt, vergeleken met een periode waarin er wél behandeld wordt. Eerst brachten we gedurende 7-11 dagen de frequentie en hoeveelheid middelengebruik in kaart middels dagelijkse metingen via een app. Dit is de zogenoemde baseline periode waarin geen behandeling plaatsvindt. Vervolgens startte de behandeling met Take it Personal!+. Dit is de zogenoemde interventieperiode waarin de behandeling plaatsvindt. Ook in deze fase werd de frequentie en hoeveelheid middelengebruik in kaart gebracht aan de hand van dagelijkse metingen via een app. Binnen een ‘multiple baseline studie’ kan worden onderzocht of in de interventieperiode het problematisch middelengebruik afneemt in vergelijking met de baseline periode. Daarnaast werd dagelijks middelengebruik nog in kaart gebracht tijdens de post-treatment fase, dit was één

maand na de behandeling om het effect te monitoren. Aan het onderzoek namen 12 cliënten van Pluryn en Trajectum deel. Zij werden aangemeld via hun gedragswetenschapper.

Ook verrichten we een zogenoemde sequentiële analyse. Hierin hebben we behandelgesprekken opgenomen. We keken in de sequentiële analyse naar hoe cliënten met een licht verstandelijke beperking reageerden op de motiverende gespreksvoering door de therapeut tijdens Take it Personal!+.

Naast het kwantitatief onderzoek werd ook kwalitatief onderzoek uitgevoerd. Bij kwalitatief onderzoek valt te denken aan het uitgebreid en nauwkeurig in kaart brengen en beschrijven van zienswijzen van cliënten en hun zorgverleners. Het gaat daarbij minder om getallen, maar meer om de zienswijzen zorgvuldig te verwoorden en proberen te begrijpen. Hiervoor hielden wij semigestructureerde interviews met acht cliënten en hun vertrouwenspersonen. De interviews werden afgenomen na de behandeling om de ervaringen van cliënten en vertrouwenspersonen met Take it Personal!+ te onderzoeken.

Wat waren voor jou de belangrijkste resultaten en hoe helpen deze zorgverleners?

Allereerst keken we naar het problematisch middelengebruik over de tijd. We maakten daarvoor grafieken van door cliënten gerapporteerd dagelijkse middelengebruik. Uit de grafieken kwam naar voren dat bij 10 van de 12 cliënten een afname in middelengebruik was. Bij 10 cliënten (2 hadden onvoldoende data: 50%), konden we vervolgens statistische analyses uitvoeren. Bij 8 van de 10 cliënten zagen we, dat de afname statistisch significant was. Uit de sequentiële analyse kwam naar voren dat twee specifieke technieken van motiverende gespreksvoering krachtige technieken zijn om verandertaal (dat zijn uitspraken gericht op verandering, zoals 'ik ga veranderen' 'het middel is nadelig voor mij') te ontlokken. Namelijk: vragen gericht op verandertaal en reflecties gericht op verandertaal. Uit de semigestructureerde interviews bleek dat cliënten Take it Personal!+ bruikbaar en helpend vonden bij het verminderen van hun middelengebruik.

Wat is je het meest bijgebleven?

Dat er een behandeling beschikbaar is voor mensen met een LVB, die is aangepast aan de behoeften en beperkingen van deze kwetsbare doelgroep. Waarvoor we eerste aanwijzingen hebben van effectiviteit in het verminderen van problematisch middelengebruik. Ook zie ik het belang van aandacht voor problematisch middelengebruik bij mensen met een licht verstandelijke beperking. Het komt vaak voor dat er nog niet open wordt gepraat over middelengebruik om zo erachter te komen wat de reden van het gebruik is. Dit is een eerste stap naar verwijzing voor behandeling.

Wat zijn belangrijke suggesties voor vervolgonderzoek en implementatie van de bevindingen?

In vervolgonderzoek is het belangrijk om ons te richten op de implementatie van Take it Personal!+. Hier zijn we onlangs mee gestart. Ook andere zorgorganisaties hebben interesse getoond in het gebruik van Take it Personal!+ en gaan mogelijk deelnemen aan het onderzoek. In het implementatie onderzoek wordt het proces van implementatie gevolgd aan de hand van vragenlijsten en interviews.

Dit proefschrift geeft eerste aanwijzingen voor effectiviteit van Take it Personal!+. Suggestie voor vervolgonderzoek is om het effectenonderzoek te repliceren om te kijken of de resultaten ook aangetoond kunnen worden in andere groepen cliënten en met andere onderzoeksopzetten. Ook zijn we geïnteresseerd in het langetermijneffect van Take it Personal!+. Verder kwam uit de semigestructureerde interviews naar voren dat Take it Personal!+ ook veelbelovend is voor veranderingen op andere levensgebieden. Vervolgonderzoek is nodig om dit potentieel te onderzoeken.

Wat neem je mee in je huidige werk?

Om te beginnen kan ik zelf Take it Personal!+ inzetten. Ook kan ik collega-psychologen attenderen op het bestaan van deze behandeling en cliënten ernaar verwijzen. Ik merk dat ik dankzij Take It Personal!+ motiverende gespreksvoering bewuster inzet. Motiverende gespreksvoering omvat verschillende technieken. Ik weet door dit onderzoek dat er twee technieken krachtige lijken te zijn in het ontlokken van verandertaal en zet ze daarom nu bewuster in.



Onderzoek naar SMAART-J

Een groot deel van de jeugdigen, die in de specialistische jeugdhulp verblijven, hebben één of meerdere ingrijpende jeugdervaringen meegemaakt. Denk daarbij onder andere aan verwaarlozing, mishandeling, (seksueel) misbruik of ouders die door omstandigheden in mindere mate voor hun kind beschikbaar konden zijn. Ingrijpende jeugdervaringen worden geassocieerd met de ontwikkeling van zogenaamde toxische stress. Dit betekent dat een kind regelmatig en over een langere periode dusdanig veel stress ervaart dat dit uiteindelijk kan leiden tot veranderingen in verschillende neurologische, biologische en fysiologische processen. In de praktijk ervaren jeugdigen, die ingrijpende jeugdervaringen hebben meegemaakt, vaak minder controle over hun emoties, spanning en aandacht: hun zelfregulerend vermogen is beperkt.

Daarnaast hebben zij een verminderd gevoel van veiligheid en laten zij doorgaans minder sociale interactie zien dan leeftijdsgenoten die geen of weinig ingrijpende jeugdervaringen hebben meegemaakt. Veel jeugdigen die bij Pluryn in zorg zijn ontvangen muziektherapie. Muziektherapie is een ervaringsgerichte therapievorm, waarbij de muziek functioneel wordt ingezet om tot verandering, stabilisatie, acceptatie of ontwikkeling te komen.

In 2023 is Tom Abrahams gestart met een promotietraject waarbij Pluryn in samenwerking met het Amsterdam UMC, de Radboud Universiteit, ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten en Levvel onderzoek doet naar de werkzame factoren van muziektherapie bij jeugdigen die ingrijpende jeugdervaringen hebben meegemaakt, met een specifieke nadruk op het

effect van muziektherapie op spannings- en aandachtsregulatie. Binnen het onderzoek is gestart met een systematisch literatuuronderzoek om te inventariseren hoe muziektherapie bij deze doelgroep wordt vormgeven en welke interventies effectief zijn. Op dit moment zijn we bezig om een bestaand evidence-based behandelprotocol voor volwassenen met post-traumatische stress stoornis (PTSS), het ‘Short-term Music therapy Attention and Arousal Regulation Treatment’ (SMAART) protocol door te ontwikkelen naar een versie voor jeugdigen. Dit doen we onder andere door focusgroepen te organiseren met cliënten, ervaringsdeskundigen en professionals, zodat het uiteindelijke SMAART-J(eugd) protocol goed aansluit bij zowel de therapeuten die het straks moeten gaan uitvoeren als de cliënten die er mogelijk baat bij zouden kunnen hebben.

*Bekijk ook de interessante
nieuwsflits 'Tom onderzoekt
muziektherapie' over dit
onderzoek!*

In 2025 starten we met een effectonderzoek naar SMAART-J, waaraan verschillende jeugdlocaties van Pluryn en Levvel zullen participeren. Het unieke aan dit onderzoek is dat dit een van de eerste onderzoeken naar muziektherapie is waarbij fysiologische data verzameld wordt. Door deelnemers aan het onderzoek een 'wearable device' te laten dragen, kunnen we onder andere in kaart brengen wat het effect is van gerichte muziekinterventies op veranderingen in lichaamsspanning.

De resultaten van de effectstudie worden begin 2027 verwacht. Het Multimediateam van Pluryn maakte een korte video over dit onderzoek. Je kunt de video [via deze link bekijken](#) of vinden op het Youtube-kanaal van Pluryn. Zoek naar 'Tom onderzoekt muziektherapie'.



Promotie naar suïcidaliteit in de JeugdzorgPlus

Op 16 december promoveerde Shireen Kaijadoo op een onderzoek naar suïcidaliteit bij jongeren in de JeugdzorgPlus: hoe wordt er omgegaan met suïcidaliteit van jongeren, wat is de impact hiervan op medewerkers, wat kunnen ervaringsprofessionals betekenen in de behandeling van suïcidale jongeren, en wat is het effect van een suïcidepreventietraining? Deze vragen stonden centraal in het onderzoek dat Shireen de afgelopen jaren uitvoerde met een ZonMw-subsidie onder begeleiding van prof. dr. Ron Scholte (Radboud Universiteit), prof. dr. Arne Popma (Amsterdam UMC), dr. Helen Klip (Karakter Kinder -en Jeugdpsychiatrie) en onze collega dr. Karin Nijhof (Pluryn).

Wat leert dit onderzoek ons?

- Jongeren geven aan behoefte te hebben aan fysieke en mentale nabijheid van vertrouwde hulpverleners die hen ondersteunen, luisteren en helpen spanning te co-reguleren zonder boos te worden of hen te veroordelen.
- Jongeren benadrukken dat plaatsing in een isoleercel hun

suïcidale gevoelens versterkt, waardoor zij vaak zwijgen over suïcidaliteit uit angst voor beheersmatige consequenties.

- Hulpverleners voelen zich vaak machteloos en onzeker door een gebrek aan specifieke kennis en vaardigheden. De impact van een suïcide op hun handelen is groot en leidt vaak tot het sneller toepassen van beheersmaatregelen om herhaling van een fataal incident te voorkomen.
- De resultaten suggereren dat inzet van ervaringsprofessionals een positieve invloed heeft op het suïcideproces van jongeren (vermindering van suïcidaliteit, toename van motivatie voor behandeling, verbetering van emotieregulatie) en op het behandelteam (educatieve functie, minder beheersmatig handelen, en vergroting van autonomie van jongeren).
- Hoewel training belangrijk is, blijft de impact beperkt bij hoge werkdruk.

De conclusie van Shireen tijdens haar promotie was als volgt: “Het is (in de behandeling) voor suïcidale jongeren essentieel om verbinding te maken en de boodschap te geven ‘ik geef jou

niet op, ook al geef jij jezelf wel op’. En ook hulpverleners hebben meer ondersteuning, zorg, kennis en vaardigheden nodig om dit moeilijke werk goed te kunnen doen. Professionals zijn ons materiaal in de zorg. Zonder professionals geen jeugdhulp. Dus daar moeten we goed voor zorgen. En dat betekent ondersteuning, meer dan alleen maar een training. Intervisie, supervisie, aandacht ‘hoe gaat het met je?’. Het vraagt aandacht, inzet, verbinding en bewustwording over dat het moeilijk en ingewikkeld is als het gaat om suïcidaliteit. Dat we elkaar daarin op alle niveaus zien en ontmoeten en praten over de kwetsbaarheden die horen bij dit moeilijke werk.”

Het gehele proefschrift is hier te vinden. En vergeet niet ook eens te kijken naar deze video ‘Een stil gevecht’ of de kalender die voor en door jongeren en medewerkers is ontwikkeld.

‘Ben ik Tevreden?’ gesprekspel en e-learning

We hechten binnen Pluryn veel waarde aan cliëntervaringen, daarom worden cliënten in de gehandicaptenzorg jaarlijks uitgenodigd om het ‘Ben ik Tevreden’ (BiT) gesprek te voeren. De BiT geeft handvatten om middels het gesprek (of door observaties, indien een gesprek niet haalbaar is) een beeld te krijgen van hoe de cliënt zijn/haar kwaliteit van bestaan ervaart op een schaal van 1 tot 4 (zeer ontevreden tot zeer tevreden) en welke acties ondernomen kunnen worden om deze tevredenheid, indien nodig/gewenst, te verhogen.

Om dit gesprek te ondersteunen heeft Pluryn in 2023 in samenwerking met Praktikon en Aveleijn het BiT Gesprekspel ontwikkeld. Het spel bevat per levensdomein van Schalock een animatie, en per vraag een tekening om de onderwerpen en vragen te verduidelijken.

De input voor deze animaties en tekeningen komen vanuit cliëntenpanels van verschillende locaties binnen Pluryn en Bureau medezeggenschap van Pluryn.

Het BiT Gesprekspel is eind vorig jaar opgeleverd en eerder dit jaar ontvangen door verschillende teams om in te zetten als gesprekstool. Het spel is te verkrijgen via onderzoek@pluryn.nl.

Om het belang- en het gebruik van de BiT vragenlijsten te verduidelijken, is afgelopen jaar een e-learning ontwikkeld voor persoonlijk begeleiders. Deze e-learning geeft informatie over waarom en hoe de BiT ingezet kan worden, welke varianten er zijn en wat er gedaan kan worden met de resultaten. De e-learning is eind 2024 online gegaan en is te volgen via [Leerplein](https://leerplein.nl).



Monitoring bij Pluryn

Binnen Team Monitoring vervullen we niet alleen een praktische rol, zoals het beheren van de misschien wel bekende 'rom-mailbox', maar kijken we ook verder. We denken strategisch na over monitoring in de breedste zin van het woord. Dit betekent dat we niet alleen reageren op vragen, maar ook proactief plannen maken en richting geven aan hoe monitoring kan bijdragen aan betere zorg en ondersteuning.

Het afgelopen jaar stond in het teken van betekenisvol meten. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste mijlpalen en inzichten die we hebben opgedaan.

Betekenisvol Meten

Betekenisvol Meten is een visie die draait om een meet-reflecteer-verbeter-beweging. Het beschrijft het belang van het meten, analyseren

en bespreken van de kwaliteit van zorg vanuit verschillende perspectieven en op diverse manieren. Voor ons is meten geen doel op zich, maar een middel om de zorg daadwerkelijk te verbeteren. Het gaat om tellen én vertellen: feiten en cijfers zijn belangrijk, maar net zo belangrijk is de duiding ervan.

Tijdens het schrijven van de visie hebben we gesprekken gevoerd met ZVE's (kwaliteitsadviseurs en andere medewerkers die monitoring/ROM in hun portefeuille hebben) om een analyse te maken van de huidige situatie. Dit bood waardevolle inzichten die helpen om de visie te vertalen naar de praktijk. In 2025 ligt de focus op implementatie, waarbij haalbaarheid een belangrijk uitgangspunt is. Daarnaast werken we aan de digitalisering van het leefklimaatonderzoek en de

veiligheidsbelevingslijst. Dit maakt de data voor ZVE's laagdrempelig inzichtelijk, zodat zij deze eenvoudig kunnen gebruiken. Met deze stap hopen we ruimte te creëren voor ons als Team Monitoring om de ZVE's nog beter te ondersteunen bij het inbedden van de PDCA-cyclus. Zo dragen we bij aan de meet-reflecteer-verbeter-beweging en zorgen we ervoor dat kwaliteitsverbetering structureel wordt ingebed in de organisatie.

Pilot Leef- en Werkklimaat onderzoek

Op verzoek van een kleinschalige voorziening hebben we een leefklimaatonderzoek gecombineerd met een werkklimaatonderzoek. Beide onderzoeken zijn gevalideerde instrumenten van de Hogeschool Leiden. Het combineren van deze instrumenten bleek bijzonder interessant, omdat het werkklimaat en

"Volgend jaar richten we ons op het ondersteunen van de locaties en het verbeteren van de betrouwbaarheid."

leefklimaat elkaar wederzijds beïnvloeden. Cliënten en medewerkers spiegelen elkaars ervaringen: de werkomgeving van leefgroepbegeleiders is immers dezelfde ruimte als de leefomgeving van de jongeren.

Een positief leefklimaat vraagt om energie en aandacht, en dat begint bij een gezond werkklimaat voor de medewerkers. Het werkklimaat beïnvloedt hoe zij een open en stimulerend leef- en leerklimaat kunnen neerzetten. De pilot bevestigde dat deze gecombineerde aanpak binnen onze organisatie waardevolle inzichten biedt. Het leverde niet alleen een helder beeld op van de interactie tussen werk- en leefklimaat, maar bood ook concrete handvatten voor verbeteracties.

Een belangrijke les uit de pilot was dat dergelijk onderzoek tijdsintensief is en alleen effectief werkt als er ook actief gestuurd wordt op de voorgestelde verbeteracties. Daarnaast bleek het resultaat afhankelijk van de doelgroep. Tijdens deze pilot richtten we ons op jongeren met een licht verstandelijke beperking (LVB). Interessant was hoe de jongeren de resultaten beleefden. Hoewel zij tijdens het invullen van het leefklimaatonderzoek moeite hadden met het

geven van open antwoorden, veranderde dit tijdens het 1-op-1 terug bespreken van de resultaten. Deze persoonlijke aanpak zorgde niet alleen voor verdieping, maar leverde ook duidelijke voorbeelden en bruikbare verbeteracties op. Het proces liet zien dat maatwerk en begeleiding essentieel zijn om waardevolle inzichten te verkrijgen, en het blijft een afweging in hoeverre Team Monitoring betrokken moet zijn, afhankelijk van de specifieke behoeften van de doelgroep en de context.

Naast interne data-analyses leveren wij als Pluryn ook data aan externe partijen. Dit doen we onder andere voor de StroomOp Monitor en het Consortium Kleinschaligheid, beide gericht op het ondersteunen van een lerend jeugdhulpstelsel. Deze waardevolle data worden verzameld en beheerd in ons Kompas, een centraal systeem dat gebruikmaakt van verschillende bronnen. Hoewel dit Kompas een rijke informatiebron is, maakt de diversiteit aan gegevens het ook een complexe verzamelplek.

Het afgelopen jaar hebben we belangrijke stappen gezet om Kompas te optimaliseren. Dit kwam mede door het intern breder beschikbaar

stellen van de data, waardoor meer collega's toegang kregen en gebruik konden maken van de informatie.

Voor het aankomende jaar richten we ons op het ondersteunen van de locaties binnen Pluryn bij het verbeteren van de betrouwbaarheid van de data. Door hen hierbij te begeleiden, willen we ervoor zorgen dat de gegevens nog consistenter en nauwkeuriger worden. Dit is essentieel voor het versterken van onze bijdrage aan zowel interne als externe kwaliteitsprocessen.

Voor meer informatie over de ontwikkelingen van het afgelopen jaar kunt u contact met ons opnemen via rom@pluryn.nl.



Subsidie voor collectief leren in de jeugdhulp

Samen met Laura Nooteboom (Curium LUMC) gaf Karin Nijhof afgelopen jaar een workshop over collectief leren in de jeugdhulp bij het congres Jeugd in Onderzoek. Complexe vraagstukken in de jeugdhulp kunnen namelijk niet vanuit één perspectief opgelost worden, maar moeten bekeken worden vanuit ervarings-, praktijk-, en wetenschappelijk perspectief. Collectief leren houdt in dat we gezamenlijk actuele ontwikkelingen in kaart brengen, hierop reflecteren, en op basis van de reflecties een plan maken om te verbeteren. Het doel van collectief leren is om te komen tot betere zorg voor jongeren en gezinnen, verhoogde expertise en meer werkplezier bij professionals, betere beleidsvorming die aansluit bij praktijk en wetenschap, en versnelde implementatie van doen wat werkt. Met een enthousiaste groep deelnemers gingen we in de workshop aan de hand van stellingen het gesprek aan over leren binnen en tussen organisaties, zoals ‘collectief leren wordt goed gefaciliteerd in mijn organisatie’, ‘om samen te kunnen leren heb je een stabiel team nodig’ en ‘ik heb het gevoel dat leerbijeenkomsten bijdragen aan mijn werk’.

De antwoorden op de stellingen waren zeer divers, wat de verschillen tussen organisaties benadrukt als het gaat om collectief leren. Wat nemen we mee uit deze workshop:

- Er is vaak wel een visie op leren, maar deze is niet of onvoldoende geborgd in werkprocessen
- Samen leren is hard werken
- Er is een basis van veiligheid en vertrouwen nodig
- Het afmaken van een leercyclus gebeurt vaak niet
- Leren vraagt om een duidelijke focus/thema

Om een lerende cultuur binnen en tussen organisaties voor specialistische jeugdhulp te creëren, stimuleren, en verankeren is in 2024 een ZonMw-subsidie verkregen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in een samenwerkingsverband tussen de Academische Werkplaats Risicojeugd, de Universiteit van Amsterdam, TIAS Business School, iHUB, ExPex, Netwerk Beter Samen en Pluryn. Lees hierna meer over het onderzoek dat begin 2025 van start zal gaan.

Over het onderzoek

In 2019 hebben de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ) het actieplan ‘Best passende zorg voor kwetsbare jongeren’ opgesteld met als doel het voorkomen en verbeteren van de specialistische jeugdhulp. Het creëren, stimuleren en verankeren van een lerende cultuur binnen en tussen instellingen is hierin cruciaal. Om het actieplan te realiseren, startte de StroomOP beweging met diverse onderzoeks- en ontwikkelprojecten. Naast kennisontwikkeling, zijn deze projecten gericht op eenduidig meten en het versterken van een lerend jeugdhulpstelsel met lerende netwerken. Om de ontwikkelingen op het actieplan te monitoren en het leren te ondersteunen, is de StroomOP Monitor ontwikkeld (www.stroomopmonitor.nl). Tussen 2019 en 2024 is een stevig fundament gelegd waarop de gespecialiseerde jeugdhulp zich verder kan ontwikkelen naar lerende organisaties; er is een leerstructuur, een monitor die landelijk leren en organisatieleren ondersteunt, en er zijn ambities waarop de instellingen gezamenlijk commitment hebben.

*Het onderzoek gaat begin 2025
van start.*

Tegelijkertijd zijn er uitdagingen vanwege de snelle afbouw van JeugdzorgPlus en het deels nog ontbreken van passende alternatieven. Hoewel het leren tussen de instellingen inmiddels steeds verder ontwikkelt, verschillen instellingen in de mate waarin het lukt om het leren binnen de instelling goed in te bedden. Dat brengt ons bij de probleemstelling voor dit project: Hoe kan de gezamenlijk ontwikkelde leerstructuur zodanig worden ontwikkeld en verduurzaamd dat de specialistische jeugdhulp als lerende organisaties bijdragen aan een lerend jeugdstelsel, waarbinnen de meest kwetsbare kinderen en gezinnen steeds beter geholpen worden? Om antwoord te geven op deze vraag, gaan we met alle JeugdzorgPlus aanbieders aan de slag om de bestaande lerende beweging binnen en tussen instellingen te stimuleren en duurzaam te borgen.



Draagbare technologie in de zorg



Draagbare technologie met biosensoren biedt mogelijkheden in het verminderen van stress en het vergroten van de veerkracht, bij zowel cliënten als medewerkers. De afgelopen jaren is er aanzienlijke vooruitgang geboekt in het meten van fysiologische stressindicatoren - via horloges, pleisters en kleding - die eenvoudig, betrouwbaar, niet invasief en objectief zijn, en zowel in de klinische praktijk als in onderzoek te gebruiken zijn. Pluryn doet onderzoek naar deze draagbare technologie in de zorg. Hieronder geven we een inkijkje waar we zoal mee bezig zijn.

Onderzoek naar HUME

In dit project onderzoeken we de HUME bij mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB). De HUME is een digitale tool, die fysiologische stressmarkers meet en stressopbouw visualiseert met een stoplichtmodel in een app, ook wel bekend als biocueing. In de zorg voor mensen met een LVB wordt gewerkt met signaleringsplannen om spanning te herkennen en met behulp van interventies tracht men deze spanning te verminderen en escalaties te voorkomen. Echter, spanning wordt dikwijls niet op tijd

herkend door de cliënt én de begeleiding. Daar bieden fysiologische metingen van spanning een uitkomst. Wij onderzoeken of signaleringsplannen in combinatie met de HUME effectief bijdragen aan het verminderen van incidenten en onvrijwillige zorg.

Wearables in Practice consortium

Pluryn is een van de partners in het landelijke Wearables in Practice (WIP) consortium. Dit consortium heeft in 2024 een grote NWO-subsidie ontvangen om de komende jaren onderzoek te doen naar draagbare technologie in de zorg. In dit onderzoek wordt de hypothese getest dat draagbare biosensoren het zelfbewustzijn van (lichamelijke) signalen voor zelfregulatiestrategieën vergroten. Een betere zelfregulatie van (acute) agressie zal de belasting op zorgprofessionals verminderen, het risico op recidive verlagen en de samenleving veiliger maken. Deze biosensoren worden geïntegreerd in de behandeling en het dagelijks leven van cliënten. Het WIP-consortium richt zich op een gedegen wetenschappelijke onderbouwing én de beste toepassingsmogelijkheden voor deze moderne technologie in de behandeling.



Internationaal kennis delen

Families matter

In mei 2024 ging onderzoeker Linde Broekhoven naar het 8e EFCAP congres op de Azoren. EFCAP is een Europees congres gericht op onderzoek naar de effectiviteit van interventies voor forensische jeugd. Hier verzorgde zij samen met collega's Sanne Pronk (AWRJ), Annemarieke Blankenstein (de Viersprong) en Emily Tang (Erasmus Universiteit) een symposium over het belang van het samenwerken en betrekken van het netwerk van jongeren in zorg. Tijdens het congres gaf Linde een presentatie over haar onderzoek naar gezinsgericht werken in de JeugdzorgPlus. Uit het onderzoek blijkt dat de meeste ouderfiguren hun kind bezoeken en aanwezig zijn tijdens behandelplan-besprekingen, maar dat maar weinig ouderfiguren ook naar de instelling komen voor andere activiteiten, zoals samen eten, deelname aan behandeling of een ouderdag.

Daarnaast blijkt dat de meeste pedagogisch medewerkers wel gezinsgerichte attitudes hebben, maar dat zij ook belemmerende gedachten kunnen ervaren (zoals: 'ouders zijn lastig om mee te werken'). Daarnaast keek Linde naar voorspellende factoren voor het al dan niet terugkeren in een gezinssituatie (bij ouders/familie of in een pleeggezin). Hierbij vond ze dat het inzetten van een systeeminterventie, het vaker doorbrengen van het verlof met ouders en een korter verblijf in de JeugdzorgPlus voorspellend waren voor het in een gezinssituatie wonen in het half jaar na de plaatsing. In haar aanbevelingen bepleit zij dat er meer aandacht zou moeten zijn om ouderfiguren bij het verblijf van hun kind in de JeugdzorgPlus te betrekken. Een kind heeft altijd een systeem om zich heen waarin zowel uitdagingen als kansen liggen om jongeren duurzaam te helpen.

Onderzoek naar traumasensitief dansprogramma

Voor meisjes die verblijven op Pluryn-locatie Maarsbergen is er sinds kort de mogelijkheid om deel te nemen aan een traumasensitief dansprogramma, het Trauma Relief Movement Programma. Dit dansprogramma is ontwikkeld door de Move Forward Foundation en de Trauma Company. De Move Forward Foundation is een jaar geleden gestart met het aanbieden van het dansprogramma voor meisjes met traumaklachten in de jeugdhulp met verblijf en voor vrouwen in de vrouwenopvang. Het programma heeft als doel traumaverzachting, en biedt meisjes en vrouwen een veilige ruimte en fysieke uitlaatklep in hun reis naar herstel en empowerment.

Onze onderzoeksafdeling heeft in opdracht van Move Forward een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar dit dansprogramma. We hebben

hierbij zowel de deelnemers zelf als de danscoaches en groepsbegeleiders gesproken. Uit de gesprekken komt naar voren dat de meeste deelnemers erg enthousiast zijn over de danslessen én de danscoach. De danslessen brengen ontspanning aan de dagelijkse stress en/of negatieve gedachten. Eén van de deelnemers zei 'dit is echt even mijn momentje dat ik gewoon mezelf kan zijn en geen stress heb en dat ik niet in mijn kamer zit en dat ik er even uit ben.' Na een aantal lessen zien de danscoaches dat de deelnemers, die wekelijks terugkomen, kleine stapjes zetten. Zo zijn de deelnemers meer ontspannen: hun schouders zakken, ze kijken de dansdocent vaker aan en voelen zich zichtbaar comfortabeler in hun lijf.

Daarnaast hebben 16 deelnemers gedurende een aantal weken voor en na de dansles een

aantal vragen ingevuld over hun mentale en lichamelijke gezondheid. Hieruit blijkt dat het direct na de dansles beter gaat met de mentale en lichamelijke gezondheid. Je ziet echter ook dat dans ervoor kan zorgen dat de deelnemers weer iets gaan voelen, wat bij deze doelgroep met traumaervaringen juist vaak geblokkeerd is. Dit kan beangstigend of confronterend zijn.

We willen de Move Forward in 2025 ondersteunen en samen met de Radboud Universiteit het programma wetenschappelijk onderbouwen. Daarna start een effectonderzoek. Het programma wordt gefinancierd door sponsors, en is nu nog alleen beschikbaar in de regio's Rotterdam en Utrecht. In 2025 wil de Move Forward Foundation het dansprogramma op meerdere plekken in Nederland beschikbaar maken.



Promotie

Ik laat je niet alleen

Alle instellingen voor JeugdzorgPlus, waaronder Pluryn, hebben in 2018 de gezamenlijke ambitie uitgesproken om de toepassing van gedwongen afzonderen te verminderen. Wat volgde was een landelijk onderzoek, getiteld 'Ik laat je niet alleen', om een bijdrage te leveren aan deze ambitie. Het onderzoek is uitgevoerd door Melissa van Dorp. Met participatief actieonderzoek zijn alle belanghebbenden (i.e. jongeren en professionals uit JeugdzorgPlus-instellingen, ervaringsdeskundigen, onderzoekers) betrokken bij een continu en reflectief proces gericht op het verminderen van gedwongen afzonderen. Het overkoepelende doel was om bij te dragen aan kennis over het verminderen van gedwongen afzonderen in de JeugdzorgPlus door (1) het ontwikkelen van een uniforme definitie van gedwongen afzonderen, (2) het bestuderen van verandering over tijd in

de inzet van gedwongen afzonderen na de implementatie van monitoren en feedback als strategie om gedwongen afzonderen te verminderen, en (3) het ontdekken van strategieën en randvoorwaarden om gedwongen afzonderen te verminderen. De uitkomsten van het onderzoek zijn verwerkt in een proefschrift, onder begeleiding van prof. dr. Eva Mulder (Uva/Nji), dr. Karin Nijhof (Pluryn) en prof. dr. Arne Popma (Amsterdam UMC). Op 12 juni verdedigde Melissa succesvol haar onderzoek bij het Amsterdam UMC!

Op de volgende pagina bespreken we vier belangrijke uitkomsten. Het hele proefschrift lezen? Dat kan [via deze link](#).

Ik laat je niet alleen

Wat zijn de belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek?

1

Meetbare definitie

Er is een eenduidige en meetbare definitie van gedwongen afzonderen beschreven, gedragen door en gebaseerd op perspectieven van jongeren, professionals en ervaringsdeskundigen.

2

Uniform registreren

Alle JeugdzorgPlus-instellingen implementeerden een uniform registratiesysteem om gedwongen afzonderen te monitoren. Feedback werd gegeven op twee manieren: met maandelijkse rapporten gebaseerd op de data van elke locatie (locatieniveau) en met presentaties bij landelijke bijeenkomsten die elke zes weken plaatsvonden (nationaal niveau). Het doel was om leren te stimuleren.

3

Daling van afzonderingen

Er werd een daling van 61% in het aantal gedwongen afzonderingen behaald. In tegenstelling tot wat verwacht werd, was er over tijd geen verandering in tijdsduur van gedwongen afzonderen.

4

Vicieuze cirkel

De vicieuze cirkel bij gedwongen afzondering, waarbij de jongere en de pedagogisch medewerker steeds verder van elkaar af komen te staan, is onderzocht. Er zijn twee thema's die mogelijk bij kunnen dragen aan het verminderen van gedwongen afzonderen: (1) de setting waarin zorg wordt geleverd (kleine leefgroepen, stabiele teams) en (2) professionele ontwikkeling (investeren in de relatie, voorkomen van confirmation bias, overleg met collega's en supervisie, intervisie en evaluatie).

Effectiviteit van Dialectische Gedragstherapie bij mensen met een licht verstandelijke beperking

Zelfbeschadigend (ZG), suïcidaal (SUI) en agressief (AG) gedrag komen veel voor in de langdurige zorg bij mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) en een complexe zorgvraag. Dit gedrag heeft een forse impact op het leven van de persoon zelf; diens welbevinden en eigenwaarde zijn doorgaans gering. Ook de impact op de zorgprofessional is groot; stress en handelingsverlegenheid, ziekteverzuim en personeelsverloop zijn vaak het gevolg. ZG, SUI en AG leiden niet zelden tot een begeleidingsstijl die repressief of risicogestuurd is, met viciëuze cirkels tot gevolg en een verminderd perspectief op menswaardig leven.

Pluryn doet samen met Lunet, Fivoor en Trajectum onderzoek naar de effectiviteit van Dialectische Gedragstherapie (DGT) op het verminderen van zelfbeschadigend (ZG), suïcidaal (SUI) en agressief gedrag (AG) bij mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB). De interventie is onlangs opgenomen in de Databank erkende interventies van Vilans op het niveau 'theoretisch onderbouwd'. De effectiviteit van geprotocolleerde

reguliere behandelingen is beperkt of niet onderzocht in deze groep. Effectieve behandeling op maat voor mensen met LVB om ZG, SUI, AG te verminderen dienen dan ook hoge prioriteit te krijgen. DGT is veelbelovend. In dit project onderzoeken we de effectiviteit met 10 gecontroleerde casestudies en richten we ons op kennisdisseminatie met als doel brede implementatie van DGT voor mensen met LVB.

Het project bestaat uit 3 fasen. In de eerste fase zal een app worden ontwikkeld die als dagboekkaart wordt gebruikt in de interventie en gehanteerd wordt voor de dataverzameling. In de tweede fase worden drie studies uitgevoerd. De eerste studie is erop gericht om de theorie over emotieregulatie en op- en afbouw van spanning in relatie tot ZG, SUI en AG bij mensen met LVB te toetsen. Met een polsband worden diverse fysiologische (o.a. hartslag en huidgeleiding) metingen uitgevoerd bij tien personen om stressreacties in kaart te brengen. We meten het stressniveau voor en na een incident met ZG, SUI, AG en toetsen de theoretische veronderstelling dat

ZG, SUI, AG een stress regulerende functie heeft. Ten tweede zal een onderzoek naar de effectiviteit van de Aangepaste DGT behandeling worden uitgevoerd en onderzocht met 10 casestudies in een multiple baseline design. We onderzoeken of de behandeling leidt tot een reductie van ZG, SUI en AG, een betere kwaliteit van leven en een vermindering van zorgkosten. Naast dit kwantitatief onderzoek doen we in de derde studie een kwalitatief onderzoek naar de ervaringen van deelnemers met DGT. Het doel van deze deelstudie is het identificeren van aspecten van het DGT-behandelproces en de daarmee samenhangende factoren die een verandering of effect (niet) bevorderen.



De Wetenschapscommissie

Het afgelopen jaar zijn we bezig geweest met het inrichten van een wetenschapscommissie. Het doel van deze commissie is om de kwaliteit van (toegepast) wetenschappelijk onderzoek te kunnen borgen en aansluiting van onderzoek op de strategische koers van Pluryn te kunnen bewaken. Alle onderzoeken binnen Pluryn worden door deze commissie getoetst op relevantie, haalbaarheid, privacyaspecten, belastbaarheid voor onze cliënten en medewerkers, uitvoerbaarheid, implementatie en inhoud. De commissie bestaat uit een vertegenwoordiging vanuit de praktijk, de wetenschap, en ervarings- en juridisch perspectief.

De commissie hanteert de volgende uitgangspunten:

- We doen alleen onderzoek dat bijdraagt aan de zorg voor onze cliënten en/of het welbevinden van onze medewerkers;
- Het (toegepast) wetenschappelijk onderzoek sluit aan bij de missie en visie van Pluryn en draagt daardoor bij aan passende zorg;
- Het (toegepast) wetenschappelijk onderzoek heeft reikwijdte/levert meerwaarde op voor de praktijk, is relevant, toepasbaar en heeft impact. Idealiter is er een direct effect na afloop van het onderzoek op de zorg met een grote impact op de kwaliteit en inhoud van de zorg;

- Client-, professioneel en wetenschappelijk perspectief maken deel uit van het netwerk dat het onderzoek inhoudelijk voedt, waardoor de waarde van het onderzoek voor de cliënten, de organisatie en de wetenschap wordt vergroot en de (praktische) kans van slagen wordt gewaarborgd;
- Onderzoekers, scientist-practitioners, en (post) master studenten sluiten aan bij de bestaande onderzoekslijnen.

De wetenschapscommissie gaat in januari 2025 officieel van start! Wil je meer weten? Of doe je onderzoek, of wil je onderzoek, binnen Pluryn gaan doen, vergeet dan niet om met ons contact op te nemen via onderzoek@pluryn.nl.

Op de agenda in 2025

Vervolgonderzoek naar kleinschalig werken

Kleinschalig werken in de jeugdhulp is een belangrijke pijler in de strategische koers van Pluryn. Alle JeugdzorgPlus is omgebouwd naar kleinschalige voorzieningen, en ook in de open jeugdhulp is deze ombouw gaande. Parallel aan deze ombouw monitoren we het kleinschalig werken; wat gaat goed en wat kan beter? Dat doen we aan de hand van interviews met jongeren, ouders en professionals. De afgelopen jaren lieten deze onderzoeken positieve effecten zien van kleinschalig werken voor zowel jongeren, ouders als professionals, denk hierbij aan meer rust, meer aandacht voor elke jongere, het is huiselijker, behandeling en onderwijs zijn meer op maat, en er is beter contact met ouders of het bredere netwerk.

Er zijn ook verbeterpunten zoals behoefte aan meer stabiliteit van medewerkers in teams, een duidelijke visie op kleinschalig werken, meer georganiseerde activiteiten en betere aansluiting met school en dagbesteding.

Ook in 2025 gaan we verder met het monitoren van kleinschalig werken. Daarnaast nemen we deel aan het landelijk Consortium Kleinschaligheid in de jeugdhulp. Binnen het consortium is in 2024 gestart met de Basismonitor Kleinschaligheid in de jeugdhulp, waar ook Pluryn aan deelneemt. Het doel van deze monitor is om op een gestandaardiseerde wijze inzicht te krijgen in de transitie van traditionele jeugdhulpinstellingen naar kleinschalige jeugdhulp, en de verschillende soorten kleinschalige jeugdhulp. De uitkomsten zijn vanaf 2025 te volgen in de StroomOP

Start onderzoek naar stress- en traumaklachten bij medewerkers

Zorgprofessionals werkzaam met cliënten met complex gedrag worden vaak blootgesteld aan stressvolle en traumatiserende situaties in het werk, zoals schrijnende verhalen, menselijk lijden en geweld. Persisterende blootstellingen aan deze situaties kunnen leiden tot (chronische) stress. Deze stress in het werk heeft negatieve gevolgen voor de gezondheid van zorgprofessionals, en beïnvloedt de kwaliteit van zorg door personeelswisselingen en tekorten en gevoelens van onveiligheid en angst (Tawfik et al., 2019; de Looft et al., 2019; Mathieu & Geoffrion, 2023). Preventie van stressklachten bij zorgprofessionals is daarom essentieel voor de kwaliteit en toekomstbestendigheid van de zorg.

Proefschrift over veranderprocessen van jonge mensen met een LVB

Hoewel er veel aandacht is voor het voorkomen en signaleren van geweld door cliënten met complex gedrag, is weinig bekend over de impact van het werken met deze cliënten op zorgprofessionals (Kobayashi et al., 2020). Met een nieuwe subsidie gaan we in 2025 onderzoek doen om zicht te krijgen op de prevalentie van stress- en traumaklachten bij onze professionals in de gehandicaptenzorg en jeugdhulp.

Promotie Daan Hulsmans

Op vrijdag 28 maart 2025 om 10.30 zal Daan Hulsmans zijn proefschrift getiteld 'Studying change in young people with a mild intellectual disability: Time to take it personal!' verdedigen aan de Radboud Universiteit. Dit proefschrift gaat over veranderprocessen van jonge mensen met een LVB. De overkoepelende vraag is hoe en waarom hun probleemgedrag wel of niet verandert over de tijd. Er wordt onderzoek beschreven naar groepsgemiddelden: algemene veranderpatronen in alcohol- en drugsgebruik binnen grote groepen jongeren met een LVB. Take it Personal! – en gepersonaliseerde behandeling – helpt bij het verminderen van middelengebruik. Naast onderzoek naar groepsgemiddelden wordt de nadruk gelegd op het begrijpen van individuele jongeren. Met een dagboek-app kunnen individuele veranderprocessen van elke unieke jongere goed in kaart worden gebracht.

Dit laat duidelijk zien dat het veranderproces van elke jongere écht uniek is (twee identieke processen bestaan niet) en dat het gedrag van elke jongere veel veranderlijker is dan doorgaans wordt aangenomen. Een belangrijke aanbeveling voor zowel zorg als onderzoek is dat monitoring nog beter moet aansluiten op de unieke kenmerken van de persoon. Gepersonaliseerde zorg en gepersonaliseerd onderzoek: dat leidt tot meer begrip en betere hulp aan jonge mensen met een LVB! [Het proefschrift van Daan is online te lezen.](#)

Maak kennis met...

Team Onderzoek

Tom Abrahams

Muziektherapeut, aandachtsfunctionaris trauma en hechting, en trainer traumasensitief werken bij Pluryn, en PhD-kandidaat bij het Amsterdam UMC

Als muziektherapeut heb ik ruime ervaring in het werken met kinderen en jongeren die in de specialistische jeugdhulp verblijven. Voor de meesten van hen staan ingrijpende jeugdervaringen, trauma's en problemen in de hechting en/of het systeem centraal. Als muziektherapeut probeer ik altijd voorbij de symptomen, en naar de oorsprong van de problematiek te kijken: elk gedrag heeft immers een onderliggende reden. In de afgelopen jaren ben ik me steeds verder gaan specialiseren in muziektherapie voor jeugdigen die ingrijpende jeugdervaringen hebben meegemaakt.

Mijn onderzoek richt zich op de werkzame factoren van muziektherapie bij deze doelgroep, waarbij ik in samenwerking met jeugdigen, ervaringsdeskundigen en professionals continue een vertaalslag probeer te maken van de wetenschap naar de praktijk.

Alysha Merx

Onderzoeker met affiniteit voor de LVB+ doelgroep

In 2017 begon ik als flexwerker bij Pluryn om voor mezelf te ontdekken met welke doelgroep ik het meest affiniteit heb. Nadat ik mijn doelgroep had gevonden, LVB+, heb ik enkele jaren gewerkt als persoonlijk begeleider op een besloten terrein. Na een paar jaar met mijn voeten in de klei gestaan te hebben, werd ik nieuwsgierig naar de vraag: Hoe kunnen we de zorg verbeteren? Zodoende ben ik bij Research

et Development gaan werken, waarbij ik me eerder richtte op de monitoring van de zorg en ik me sinds dit jaar volledig richt op onderzoek. Ik ben vooral geïnteresseerd in kwalitatief onderzoek, waarbij ik bijvoorbeeld met interviews kan doorvragen naar ervaringen en ideeën van bewoners en zorgprofessionals.

Karin Nijhof

Senior onderzoeker bij Pluryn en de Academische Werkplaats Risicojeugd, verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen, bestuurslid bij EFCAP-NL

Mijn werk als junior onderzoeker bij de politie, afdeling Jeugd en Zeden, en daarna mijn promotieonderzoek naar de JeugdzorgPlus vormden mijn ambitie om me in te zetten voor de best passende zorg voor de meest kwetsbare jongeren in onze samenleving.

Stress, zowel bij jongeren en professionals als in de bredere context van het systeem (gezin, jeugdhulp, samenleving), is een belangrijke factor in de ontwikkeling en instandhouding van de complexe problematiek bij jongeren in de specialistische jeugdhulp. Rust, verbinding, vertrouwen en veiligheid vormen de basis voor herstel. In mijn onderzoek richt ik mij op herstel van stress bij jongeren én bij medewerkers, hoe de jeugdhulp georganiseerd moet worden om bij te dragen aan herstel, en hoe we gezamenlijk (data gestuurd) kunnen leren om het elke dag een beetje beter te doen.

Daan Hulsmans
PhD-kandidaat bij Pluryn en de Radboud
Universiteit Nijmegen, postdoc onderzoeker
aan Radboud Universiteit Nijmegen en
Rijksuniversiteit Groningen

Daan Hulsmans is junior onderzoeker bij Pluryn sinds 2019. Hij doet onderzoek naar veranderprocessen bij jongeren met een LVB en is als postdoc onderzoeker verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen en de Rijksuniversiteit Groningen.

Hans Wouters
Senior onderzoeker bij Pluryn en de
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, en
hoofdredacteur Tijdschrift voor vaktherapie

Sinds 1 december ben ik bij Pluryn gestart als senior onderzoeker. Ik ga mij met praktijkonderzoek richten op mensen met EMB en EVB+. Zij hebben mijn hart veroverd. Ik wil daarom bijdragen aan hun volwaardig leven en welbevinden. Ik maak daarbij gebruik van inzichten uit de positieve gezondheid en positieve psychologie. In mijn praktijkonderzoek hanteer ik drie uitgangspunten. (1) ik vind het waardevol wanneer zorgverleners direct iets aan de resultaten hebben. Ik wil daarom het onderzoek in nauwe samenwerking met zorgverleners uitvoeren. Bijvoorbeeld in leernetwerken waarin we al doende samen leren ('klinische expertise'). (2) Ik heb een intrinsieke belangstelling voor waarde gedreven persoonsgerichte zorg. Ik wil daarom graag het cliëntperspectief meenemen ('cliëntwaarden'). (3) Ik vind het belangrijk om zorgverlening te onderbouwen. Ik wil hiervoor state-of-the art onderzoeksopzetten uitdenken die passen bij de praktijk ('evidence'). De drie uitgangspunten 'klinische expertise', 'cliëntwaarden' en

'evidence' zijn belangrijke pijlers van Evidence Based Practice. Op deze manier streef ik naar passende en onderbouwde zorginnovaties die aansluiten bij cliënten. Ik ben opgeleid tot psycholoog en methodoloog, heb ruime ervaring met praktijkonderzoek en ben een creatief en enthousiast persoon.

Esther Hesselink
Junior onderzoeker

Na het afronden van mijn opleiding Social, Health and Organisational Psychology, ben ik bij Pluryn aan de slag gegaan met de doorontwikkeling en implementatie van Take it Personal!+. Met dit onderzoek willen we meer inzicht krijgen in de bevorderende en belemmerende factoren van het implementatieproces. Daarnaast werk ik mee aan lopend onderzoek naar de effectiviteit van Take it Personal!. Zowel Take it Personal! als Take it Personal!+ zijn interventies voor middelengebruik bij mensen met een LVB. Met mijn onderzoek hoop ik de zorg voor deze doelgroep te verbeteren doordat we meer inzicht krijgen in hoe we op een effectieve manier kunnen implementeren. Mijn doel is dat interventiemethodes die we ontwikkelen beter ingebed kunnen worden in de praktijk.

"Ik wil samen leren en zo tot betere zorg komen"

Lotte Gosens

Onderzoeker en psycholoog in opleiding tot GZ-psycholoog bij Pluryn

Tijdens de master klinische psychologie is mijn passie voor klinisch onderzoek en om te werken met mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) ontstaan. Na het afronden van mijn master ben ik, in 2018, bij Pluryn gestart met mijn promotieonderzoek, gericht op de behandeling van problematisch middelengebruik bij mensen met een LVB. We hebben Take it Personal!+ ontwikkeld, een behandeling voor problematisch middelengebruik bij mensen met een LVB. En we hebben onderzoek gedaan naar de effectiviteit van deze behandeling, zowel kwantitatief als kwalitatief. Afgelopen september heb ik mijn promotieonderzoek afgerond. Met dit proefschrift is de kennis over behandeling van problematisch middelengebruik bij mensen met een LVB toegenomen. Ik vind het belangrijk om bij te dragen aan het verbeteren van de zorg voor deze kwetsbare doelgroep. Momenteel zijn we bezig met vervolgonderzoek dat zich richt op de implementatie van Take it Personal!+. Daarnaast ben ik graag werkzaam in de praktijk als psycholoog en volg ik momenteel met veel plezier de GZ-opleiding.

Linde Broekhoven

Onderzoeker met affiniteit voor jeugd

Tijdens mijn onderzoeksstage bij (toentertijd) Intermetzo vond ik mijn passie om te werken aan het verbeteren van de zorg voor de meest kwetsbare groep jongeren. Tijdens deze stage ben ik betrokken geweest bij het ontwikkelen van een voorloper van GezinsFact en heb ik de training 'zorgen voor getraumatiseerde kinderen' gevolgd. Mijn affiniteit ligt dan ook bij onderzoeksthema's rondom complex trauma en systemisch werken. Sinds 2016 werk ik bij Pluryn als onderzoeker waarin ik mij enkele jaren heb gericht op het landelijke onderzoek naar gezinsgericht werken in de JeugdzorgPlus. Na een uitstapje naar het team monitoring ben ik sinds november 2023 weer volledig bij het onderzoeksteam aangesloten. Ik krijg het meest energie van praktijk gestuurd onderzoek doen in samenwerking met ervaringsdeskundigen, praktijkprofessionals en jongeren en ouders zelf, om zo samen te leren en tot een betere zorg voor de meest kwetsbare jongeren en gezinnen te komen.

Evelien Poelen

Senior onderzoeker, bijzonder hoogleraar Gepersonaliseerde zorg bij mensen met een LVB aan de Radboud Universiteit Nijmegen

In het streven naar de best mogelijke zorg voor de meest kwetsbare doelgroepen, gaat Pluryn nadrukkelijk voor een persoonsgericht aanbod. Zorg en behandeling worden zo nauwkeurig mogelijk afgestemd op individuele wensen en behoeften van de cliënt, op basis van wetenschappelijke inzichten. Bij mensen met een licht verstandelijke beperking en ernstige gedragsproblemen is sprake van complexe en meervoudige problematiek, zoals het samengaan van agressie en verslaving. Een passend en effectief zorgaanbod voor deze doelgroep is heel erg afhankelijk van de specifieke persoon. Dat vraagt om maatwerk in de zorg en ook in onderzoek moeten we een gepersonaliseerde aanpak gebruiken om te leren wat werkt voor verschillende cliënten. Mijn ambitie is nieuwe specialistische kennis op te doen en te delen om de kwaliteit van zorg voor de cliënt te verbeteren.

"Ondersteunen en ontlasten en gelijktijdig de kwaliteit van zorg verbeteren"

Fenneke Verberg Onderzoeker

De afgelopen 15 jaar heb ik binnen Pluryn vanuit verschillende functies mogen werken met en voor jongeren en jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking. Eind 2022 rondde ik mijn promotieonderzoek af (Pluryn/UvA) naar de mindset van deze doelgroep. We ontwikkelden en onderzochten De Groeifabriek, een online mindset interventie. De Groeifabriek blijkt effectief: we vonden onder andere een toename in groei mindset en doorzettingsvermogen en een afname van emotionele- en gedragsproblemen. De komende 1,5 jaar hebben we dankzij financiële steun vanuit ZonMw de mogelijkheid De Groeifabriek binnen en buiten Pluryn te implementeren!

Sanne de Baaij Onderzoeker met affiniteit voor de gehandicaptenzorg (en in het bijzonder LVB)

Na bijna 20 jaar praktijkervaring als psycholoog en orthopedagoog-generalist in de gehandicaptenzorg heb ik in 2024 de overstap gemaakt naar R&D. Hier komt nu mijn wens uit om mezelf als scientist-practioner te specialiseren in onderzoek naar wearables bij de LVB+ doelgroep. Hiernaast ben ik nog als supervisor, werkbegeleider en docent verbonden aan de praktijk. Mijn ervaring in de zorg is dat deze complexer wordt en bij tijd en wijle onder druk staat door o.a. bezuinigingen en administratieve last. Momenteel zoek ik in het onderzoek naar antwoorden hoe we de zorgmedewerker én de bewoner kunnen ondersteunen en ontlasten, en gelijktijdig de kwaliteit van zorg kunnen verbeteren. Hiervoor doe ik onderzoek naar de HUME; een slimme sok die spanning kan meten.



Maak kennis met...

Team Monitoring

Nadim Bex **Onderzoeker**

In 2015 ben ik gestart als onderzoeksassistent, waarbij ik kennis maakte met onderzoek doen bij jongeren met een lichamelijke beperking. Als onderzoeksassistent begeleidde ik jongeren met het doorlopen van een online training om te leren denken met een groei-mindset. Ze leerden dat ze konden groeien, en waar dat nog niet vanzelf ging ze om hulp konden vragen. Deze combinatie van gestructureerd werken met jongeren met een beperking sprak me heel erg aan. In 2017 ben ik bij R&D gestart met het uitvoeren van leefklimaatonderzoek in de residentiële zorg. Inmiddels houd ik me binnen Pluryn bezig met het monitoren van de zorg. Hierbij vind ik het belangrijk dat de mening van jongeren benut wordt om de zorg te verbeteren en dat ze ervaren dat hun mening er echt toe doet. Sinds januari 2024 ben ik ook lid van de OR Ondersteunende Diensten en probeer in die hoedanigheid ook de meningen van medewerkers goed te vertegenwoordigen. Ik probeer ontwikkelingen in het werkveld en op

organisatieniveau zo goed mogelijk te volgen. En als ik iets nog niet weet, dan vraag ik om hulp, net zoals de jongeren hebben geleerd bij De Groefabriek.

Ellen van Kersbergen
Adviseur bij team Monitoring en calamiteitenonderzoeker
Sinds 2015 houd ik mij bezig met Routine Outcome Monitoring (ROM) en cliënttevredenheidsonderzoek binnen Pluryn. Ik richt in samenspraak met de verschillende zorglocaties van Pluryn monitoringsprocessen op maat in in het programma BergOp, adviseer bij de implementatie van deze processen en geef training on the job aan medewerkers, die deze monitoringsprocessen logistiek ondersteunen. Sinds 2017 bezoek ik residentiële jeugdlocaties van Pluryn voor het uitvoeren van leefklimaatonderzoek. Ik vind het belangrijk dat gegeven antwoorden met respondenten worden besproken, dat zij horen wat de resultaten zijn van het onderzoek, waaraan zij hebben deelgenomen en wat Pluryn met die resultaten doet; 'Betekenisvol meten'.

Naomi de Wit **Junior onderzoeker en adviseur bij team Monitoring en vrijwilliger bij Orion de Glind**

Na tien jaar te hebben gewerkt in de functie van pedagogisch medewerker/hulpverlener, in combinatie met het behalen van mijn Master of Science, heb ik de doorstroom gemaakt naar de ondersteunende diensten van Pluryn. Gevoelsmatig een afscheid, want werken met onze doelgroep was na tien jaar een groot deel van mijn identiteit geworden. In mijn huidige functie hoop ik het primaire proces te ondersteunen in taken waar ze door de waan van de dag geen prioriteit aan kunnen geven. In mijn geval is dat onze doelgroep monitoren en dit proces inbedden in een leer- en verbetercyclus. Enkel meten als het de kwaliteit van de zorg ten goede komt is daarbij voor mij een belangrijke drijfveer.

Contact

Wil je meer weten over onderzoek binnen Pluryn, neem dan contact op via onderzoek@pluryn.nl. Je kunt er ook een lijst van publicaties van de R&D afdeling opvragen.